

Український державний університет залізничного транспорту

Кафедра фінансів, обліку і аудиту

ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА АНАЛІЗ
ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА З МЕТОЮ
УДОСКОНАЛЕННЯ ДІЄВОЇ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ

Пояснювальна записка і розрахунки
до кваліфікаційної роботи

МРЕ.293.02.04 ПЗ

Виконав:

студент групи: 215-ОАО-323

спеціальності 071 «Облік і оподаткування»

(роботу виконано самостійно, відповідно
до принципів академічної доброчесності)

Кириченко Д.С.

Керівник: професор, д-р екон. наук

Кірдіна О.Г.

Рецензент: професор, д-р екон. наук

Каличева Н. Є.

2025

АНОТАЦІЯ

Дана кваліфікаційна робота включає в себе 15 слайдів презентації, 96 аркушів пояснювальної записки формату А4, що включає 7 рисунків, 36 таблиць, 51 літературне джерело.

Актуальність теми. За умов нестабільності зовнішнього та внутрішнього середовища суб'єкти господарювання мають докладати максимум зусиль для підтримки ефективної діяльності. Особлива увага має приділятися не лише забезпеченню ресурсами, такими як матеріальні, фінансові, кадрові, а й формуванню правильної облікової політики. Належно організований облік на підприємстві забезпечує ефективне використання ресурсів та ухвалення результативних управлінських рішень, які позитивно впливають на фінансову стійкість.

Метою дослідження є обґрунтувати теоретичні основи сутності облікової політики та методики її побудови в контексті ведення обліку господарської діяльності, та розробити практичні рекомендації щодо її вдосконалення.

Предметом дослідження є принципи та методи організації обліку господарської діяльності промислового підприємства та аналізу його фінансового стану.

Об'єктом дослідження є процес формування облікової політики Приватного акціонерного товариства «Кременчуцький завод дорожніх машин».

Методи дослідження – узагальнення, порівняння, структурно-логічний, статистичний, індексний, аналітичний, коефіцієнтний.

Інформаційною основою дослідження є наукова та навчальна література щодо теми обліку господарської діяльності, законодавчі акти і нормативні документи, які регламентують побудову облікової політики, сучасні публікації, періодичні видання, статутні документи, фінансова звітність підприємства, статистична звітність, первинні документи, облікові реєстри.

Ключові слова: ОБЛІКОВА ПОЛІТИКА, ГОСПОДАРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ, АМОРТИЗАЦІЯ, ЗАПАСИ, ВИТРАТИ, ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.

ABSTRACT

This qualification work includes 15 presentation slides, 96 sheets of A4 explanatory note, including 7 figures, 36 tables, 51 references.

Relevance of the topic. Given the instability of the external and internal environment, business entities should make every effort to maintain effective operations. Particular attention should be paid not only to the provision of resources, such as material, financial, and human resources, but also to the formation of a proper accounting policy. Properly organized accounting at an enterprise ensures efficient use of resources and effective management decisions that have a positive impact on financial sustainability.

The purpose of the study is to substantiate the theoretical foundations of the essence of accounting policy and methods of its construction in the context of accounting for economic activity, and to develop practical recommendations for its improvement.

The subject of the study is the principles and methods of organization of accounting for economic activity of an industrial enterprise and analysis of its financial condition.

The object of the study is the process of forming the accounting policy of the Private Joint Stock Company “Kremenchuk Plant of Road Machines”.

Research methods: generalization, comparison, structural and logical, statistical, index, analytical, coefficient.

The information basis of the research is scientific and educational literature on the topic of accounting for economic activity, legislative acts and regulations governing the construction of accounting policy, modern publications, periodicals, statutory documents, financial statements of the enterprise, statistical reporting, primary documents, accounting registers.

Keywords: ACCOUNTING POLICY, ECONOMIC ACTIVITY, DEPRECIATION, INVENTORIES, EXPENSES, PROVISION.

Український державний університет залізничного транспорту

Факультет економічний

Кафедра фінанси, облік і аудит

Освітній рівень: магістр

Спеціальність: 071 «Облік і оподаткування»

Освітня програма «Облік, аудит і оподаткування»:

ЗАТВЕРДЖУЮ

завідувачка кафедри,
професор, д-р екон. наук

 О.Г.Кірдіна

«30»вересня 2024 року

**ЗАВДАННЯ
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ**

Кириченко Дарині Сергіївні

1 Тема «Організація обліку господарської діяльності та аналіз фінансового стану промислового підприємства з метою удосконалення дієвої облікової політики» керівник Кірдіна Олена Григорівна, д-р. екон. наук, доцент затверджені розпорядженням по економічному факультету від «21» жовтня 2024 року №26/24

2 Строк подання студентом закінченої роботи «10»січня 2025 року.

3 Вихідні дані: законодавчі акти і нормативні документи; наукова, навчальна література щодо теми кваліфікаційної роботи; сучасні публікації; періодичні видання; статутні документи; фінансова звітність підприємства; статистична звітність; первинні документи; облікові реєстри.

4 Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити) теоретичні аспекти організації облікової політики підприємства; поняття облікової політики, її сутність та зміст; принципи та послідовність формування облікової політики; елементи облікової політики як дієвий інструмент впровадження облікової діяльності підприємства; документальне оформлення облікової політики підприємства; організація обліку господарської діяльності приватного акціонерного товариства «Кредмаш»; організаційно-економічна характеристика ПрАТ «Кредмаш»; облік нарахування амортизації основних засобів згідно Наказу про облікову політику; облік вибуття запасів згідно Наказу про облікову політику; розподіл загальновиробничих витрат та відображення витрат в обліку; оплата праці згідно облікової політики підприємства; облік забезпечень та зобов'язань; організація документообігу та бухгалтерського обліку підприємства; вплив змін облікової політики на ефективність підприємства; вплив зміни методу нарахування

амортизації; вплив зміни методу списання запасів; вплив зміни створення резерву сумнівних боргів; основні напрямки управління обліковою політикою підприємства.
 5 Перелік графічного матеріалу наукові підходи до визначення поняття «облікова політика підприємства»; складові облікової політики; послідовність формування облікової політики; аналіз динаміки та структури господарських засобів; аналіз фінансово-економічних показників; відображення амортизації згідно Наказу про облікову політику; відображення списання запасів згідно облікової політики; облік загальновиробничих витрат згідно облікової політики; облік зобов'язань та забезпечень згідно облікової політики; вплив зміни методів на ефективність підприємства.

6 Дата видачі завдання «30» вересня 2024 року

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

Назва етапів	Стан виконання етапів	Примітка
Вибір теми та її затвердження	2.10-20.10	
Підбір літератури та статистичних матеріалів	21.10-31.10	
Консультація з керівником щодо організації роботи	1.11-5.11	
Огляд та вивчення джерел інформації	6.11-12.11	
Написання чернетки першого розділу дипломної роботи	13.11-22.11	
Аналітична обробка інформації та написання чернетки другого розділу роботи	23.11-5.12	
Обробка матеріалу для написання аналітичних розрахунків третього розділу роботи. Оформлення дипломної роботи	6.12-12.12	
Перед захист на кафедрі. Оформлення графічного матеріалу	10.01.25	

Студент Кириченко Дарина Сергіївна
 Керівник Кірдіна Олена Григорівна

Зміст

Вступ	6
1 Теоретичні аспекти організації облікової політики підприємства	8
1.1 Поняття облікової політики, її сутність та зміст	8
1.2 Принципи та послідовність формування облікової політики	11
1.3 Елементи облікової політики як дієвий інструмент впровадження облікової діяльності підприємства	17
1.4 Документальне оформлення облікової політики підприємства	25
Висновки до першого розділу	34
2 Організація обліку господарської діяльності приватного акціонерного товариства «Кредмаш»	36
2.1 Організаційно-економічна характеристика ПрАТ «Кредмаш»	36
2.2 Облік нарахування амортизації основних засобів згідно Наказу про облікову політику	47
2.3 Облік вибуття запасів згідно Наказу про облікову політику	50
2.4 Розподіл загальновиробничих витрат та відображення витрат в обліку	54
2.5 Оплата праці згідно облікової політики підприємства	61
2.6 Облік забезпечень та зобов'язань	62
2.7 Організація документообігу та бухгалтерського обліку підприємства	66
Висновки до другого розділу	68

					МРЕ.293.02.04ПЗ				
Зм.	Лист	№ докум.	Підпис	Дата	Організація обліку господарської діяльності та аналіз фінансового стану промислового підприємства в контексті побудови дієвої облікової політики	Літ.	Аркуш	Аркушів	
Розроб.		Кириченко Д.С.						4	96
Перевір.		Кірдіна О.Г.							
Реценз.		Каличева Н.Є.				УкрДУЗТ			
Н. Контр.		Тройнікова О.М.							
Затверд.		Кірдіна О.Г.							

3 Вплив змін облікової політики на ефективність підприємства	74
3.1 Вплив зміни методу нарахування амортизації	74
3.2 Вплив зміни методу списання запасів	76
3.3 Вплив зміни створення резерву сумнівних боргів	77
3.4 Основні напрямки управління обліковою політикою підприємства	79
Висновки до третього розділу	83
Висновки	85
Список використаних джерел	88
Додаток А Фінансова звітність ПрАТ «Кредмаш» за 2021 рік (ф.№1)	93
Додаток Б Фінансова звітність ПрАТ «Кредмаш» за 2022 рік (ф.№1)	95

Список використаних джерел

1. Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових та навчальних працях працівників і здобувачів вищої освіти: *наказ* № 211 від 28.12.2018 р., УкрДУЗТ. URL : https://kart.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/poloz_zap_plagiat.pdf.
2. Юхименко-Назарук І. Теоретичні аспекти облікової політики корпорації. *Економіка і суспільство*, № 7, 2016. С. 997–1004.
3. Швець В. Г. Теорія бухгалтерського обліку : *підручник* / К. : Вид-во "Знання", 2004. 447 с.
4. Бутинець Ф. Ф., Войналович О. П., Томашевська І. Л. Організація бухгалтерського обліку: *підручник*. Житомир : Рута, 2006. 528 с.
5. Пушкар М. С. Облікова політика і звітність: *навчальний посібник*. Тернопіль : Карт-бланш, 2003. 141 с.
6. Пальчук О. В. Облікова політика як інструмент управління обліком. *Наукові праці Кіровоградського національно-технічного університету*. - Сер.: Економічні науки, №7, 2005. С. 213–221.
7. Житний П. Проблеми формування облікової політики та шляхи їх вирішення. *Бухгалтерський облік і аудит*, № 3, 2005. С. 19 – 22.
8. Олійник С. О. Облікова політика: сутність, проблеми та особливості застосування на підприємствах. *PARADIGM OF KNOWLEDGE*, № 3, 2017. – №3. С. 1–12.
9. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : *Закон України* від 16.07.1999 р. № 996-XIV
10. Облікова політика підприємства: *навч. посіб.* / Ю.А. Верига, В.А. Кулик, Ю.О. Ночовна, С.Ю. Іванюк. К.: «ЦУЛ», 2015. 312 с.
11. Іванова А. В., Бондаренко О. М. Облікова політика, її сутність, регламентація і значення для управління підприємством. 2022. URL : <https://er.nau.edu.ua/bitstream/NAU/57462/1/17%20%d0%86%d0%b2%d0%b0%d0>

%bd%d0%be%d0%b2%d0%b0%20%d0%91%d0%be%d0%bd%d0%b4%d0%b0%d1%80%d0%b5%d0%bd%d0%ba%d0%be.pdf.

12. Шпак В. А. Облікова політика – складова організації бухгалтерського обліку. Хмельницький. Вісник Хмельницького національного університету, № 6, 2009.

13. Пилипчук І. В., Рибка Л. П., Корсун І. Б. Сутність та значення облікової політики підприємства. Вісник СНТ ННІ бізнесу і менеджменту ХНТУСГ, № 1, 2020. С. 112–114.

14. Нормативно-правове забезпечення бухгалтерського обліку в підприємницькій сфері: Міністерство фінансів України [веб-сайт]. URL : <https://mof.gov.ua/uk/nacionalni-polozhennja1>

15. Клевець В. Б. Особливості формування та формалізації облікової політики підприємства. Облік і фінанси АПК: [освітній портал]. URL : <https://magazine.faaf.org.ua/osoblivosti-formuvannya-ta-formalizacii-oblikovoi-politiki-pidприємства.html>

16. Щирба М. Принципи та етапи облікової політики підприємства. Світ фінансів, № 4 (13), 2007. URL : <http://sf.wunu.edu.ua/index.php/sf/article/view/227/235>

17. Казак О. О. Теоретичні засади формування облікової політики сучасних підприємств. Ефективна економіка: Електронне наукове видання «Ефективна економіка», 2019. URL : http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/9_2019/59.pdf.

18. Піскунова Н. В. Принципи формування облікової політики та чинники впливу на її вибір. Наукові записки. Серія «Економіка», № 23, 2013. С. 174–177.

19. Яцишин С. Р., Хаблюк О. А. Етапи формування облікової політики підприємств. Фінансово-податкові механізми активізації підприємництва : VI Міжнародна науково-практична конференція, 2011. С. 301–304.

20. Чацкіс Ю. Д. Організація бухгалтерського обліку: навч. посіб. / Ю. Д. Чацкіс, Е. С. Гейер, О. А. Наумчук, І. О. Власова // Центр учбової літератури. – 2011. 564 с.

21. Черній М. Я. Формування облікової політики підприємств на основі організаційно-технологічних особливостей діяльності. Проблеми теорії та

методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу, № 2(23), 2012. С. 381–388.

22. Герасимович І. А. Організація облікової політики сучасного підприємства. Інвестиції: практика та досвід, № 7, 2018. С. 49–53.

23. Про облікову політику : лист Міністерства фінансів України від 21.12.2005 за №31-34000-10-5\27793. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v2779201-05#Text>.

24. Облікова політика підприємства: Конспект лекцій з дисципліни для студентів напряму 6.030509 / укл. О. Р. Кіляр. ТНТУ імені І. Пулюя, 2016. 69 с.

25. Євсєєва О. О. Облікова політика та її складові елементи. Економічний простір. № 105, 2016. С. 67–77.

26. Примаченко О. Л. Документальне оформлення облікової політики підприємства. Збірник матеріалів IV Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої 110-річчю ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана» та 20-річчю Федерації професійних бухгалтерів і аудиторів України, 2016. С. 104–106.

27. Решотка І. В. Облікова політика підприємства: розроблення, затвердження, реалізація, контроль за дотриманням: Кваліфікаційна робота /бакалаврська/, Полтава, 2022. 85 с.

28. Качмар О. В. Документальне оформлення облікової політики аграрних підприємств. *Сталий розвиток економіки*, № 24, 2014.

29. Дроздова Т. Облікова політика підприємства: структура, формування, зміна. *Все про бухгалтерський облік*. № 8, 2005. С. 52-56.

30. Кулик В. А. Облікова політика підприємства: набутий досвід та перспективи розвитку : [монографія] Полтава : РВВ ПУЕТ, 2014. 373 с.

31. Бутинець Ф. Ф. Організація бухгалтерського обліку : [підручник] / Бутинець Ф. Ф., Войналович О. П., Томашевська І. Л. ; [за ред. Ф. Ф. Бутинця]. – Житомир : Рута, 2006. 528 с.

32. Пушкар М. С. Теорія і практика формування облікової політики : [монографія] / М. С. Пушкар, М. Т. Щирба. – Тернопіль : Карт-бланш, 2010. 260 с.

33. Островерха Р. Е. Організація обліку : [навч. посіб.] / Р. Е. Островерха. – [2-ге вид., перероб. та доп.]. К. : «Центр учбової літератури», 2012. 568 с.
34. Мінняло В. Як скласти наказ про облікову політику. URL: <http://dtkk.com.ua/show/1cid02811.html>
35. Полякова Л. М. Методика аудиту установчих документів та облікової політики підприємства. *Вісник ТНЕУ*, № 3, 2009. С. 468-474.
36. Журавель Г. П. Облікова політика підприємства в ринкових умовах : [навч. посіб.] / Г. П. Журавель, В. Б. Клевець, П. Я. Хомин. К. : «Видавничий дім «Професіонал», 2009. 320 с.
37. Сук Л. К. Організація обліку та контролю на підприємстві : навч. посіб. [для дистанц. навч.] / Л. К. Сук, П. Л. Сук. К. : Університет «Україна», 2007. 321 с.
38. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо облікової політики підприємства та внесення змін до деяких наказів Міністерства фінансів України України : *Наказ Міністерства Фінансів України № 635 від 27.06.2013.*
39. Ошурков С. Наказ про облікову політику. URL: <https://www.buhoblik.org.ua/uchet/organizacziya-buxgalterskogo-ucheta/2711-nakaz-pro-oblikovu-politiku.html#01>.
40. Мелень О. В., Скуменко Г. В. Організація податкового обліку та формування податкової політики на підприємстві. *Бухгалтерський облік, аналіз та аудит*, № 60, 2021. С. 217–221.
41. YouControl : [Електронний ресурс]. Інтернет-сторінка Кременчуцький завод дорожніх машин 05762565 URL : https://youcontrol.com.ua/catalog/company_details/05762565/ (дата звернення 12.10.24)
42. Офіційний сайт ПрАТ "Кредмаш" [Електронний ресурс] URL : <https://kredmash.com/ua/about/information> (дата звернення 12.10.24).
43. Міжнародні стандарти фінансової звітності : Міжнародний документ від 01.01.2012 URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_023#Text

44. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій : *Наказ* Міністерства фінансів України № 291 від 30.11.1999

45. Про оплату праці : *Закон* України № 108/95-ВР від від 24.03.1995 URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/108/95-%D0%B2%D1%80#Text>

46. Кодекс законів про працю України : № 322-VIII від 10.12.1971 URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08#Text>

47. Електронний документообіг: системи, види, особливості впровадження та як він працює в Україні [Електронний ресурс]. URL:<https://inbase.com.ua/elektronnyj-dokumentoobig-systemy-vydy-osoblyvosti-vprovadzheniya-ta-yak-vin-praczuuye-v-ukrayini/> (дата звернення 5.12.24).

48. Прохневський В. Внутрішні документи підприємства: правила і переваги переходу на електронний документообіг [Електронний ресурс] / В. Прохневський. URL: <https://vchasno.ua/vnutrishni-dokumenty/>. (дата звернення 5.12.24).

49. Волощак О. А. Організація діловодства та документування господарських операцій на підприємстві : *Дипломна робота*, Вінниця, 2016. 130 с.

50. Дехтяр О. В. Облікова політика в системі управління підприємством і їх правове забезпечення: Кваліфікаційна робота /магістерська/, Тернопіль, 2018. 96 с.

51. Про затвердження Методичних рекомендацій з перевірки порівнянності показників фінансової звітності : *Наказ* Міністерства фінансів України № 476 від 11.04.2013 URL : <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0476201-13#Text>